

pikčaste, kakor risanke v otroških rokah. Zhaja pa nazadnje učitelj tudi z eno samo risarsko tablo, katera ima na eni strani pike po 1 dm. (za učence 1 cm.) narazen, na drugi strani pa je brez vseh pik ali čert. Kedar risa učitelj za risanke z 2, 4 cm., takrat je mnogo boljše, da si naredi na čisti strani sam takove pike, nego da risa na pikčasto (1 cm.) stran. Če pa risa na to stran, naj pa le potrebne pike zaznamuje.

Dopisi in novice.

— **Iz Kranjskega šolskega okraja, 22. julija.** (Učiteljska konferenca v Kranji za šol. l. 1878/79.) Naj po večletni navadi tudi letos sporočim nekoliko o tej skupščini, katera nam je bila spervega določena na 23. julija, a pred dobrim tednom naznanjeno nam bilo vradno, da se bo versila že 19. julija. Snidili smo se bili toraj ta dan razun enega učitelja, ki je bil overan po bolehnosti, in enega pomožnega učitelja vsi, ki delujemo na šolskem polji Kranjskega okraja: 31 učiteljev in 1 učiteljica. Za zborovanje prepustilo nam je bilo tudi to leto slavno mestno županstvo v Kranji svojo dvorano (za kar naj mu je izrečena tu občna javna zahvalnost); in proti 10. uri bil je začetek konference. Pervosednik: c. kr. okr. šolski nadzornik g. H. Pirker pričel je zborovanje z navadnim prijaznim pozdravom, omenil namen učiteljskih skupščin, in za tim povabi navzoče, naj izvolijo dva zapisnikarja. Po aklamaciji zvoljena sta bila v to učitelj Gros in učiteljica Mali-eva. Potem je prestopil g. pervosednik na III. točko dnevnega reda, k sporočilu svojih opazk pri šolskih nadzorovanjih tekočega leta. Najpred je omenil sprememb pri učiteljstvu. Obzalovaje je v misel vzel smert rajn. zaliloskega učitelja Franca Petrič-a, ki je več let dobro deloval v našem okraji, ter povabil navzoče, naj svoje bratovsko sočutje z vstajenjem izrazimo. To se je zgodilo. Potem je dalje poročal, da je bil soriški pom. učitelj odpuščen iz službe, in da je njega mesto prišel pom. uč. L. Knific. France Ambrozič postal je pom. učitelj v Zalilogu; France Breznik stalni učitelj v Tersteniku; v Olsevk prišel je pom. učitelj Kos; v Šmartin pri Kranji stalno Nikolaj Stanonik; Cerklje zapustil je drugi učitelj L. Letnar; Marija Mali-eva postala je učiteljica v Kranji (na novej dekliskej šoli); g. A. Kmet postal je stalni učitelj v Teržiču, in njegovo prejšnje mesto (če se ne motim: v Voklem) zasedel je pom. učitelj Miroslav Krener; — namest Jeglič-a v Gorje odhajajočega postal je v Mavčičah učitelj Kalan; in Cirman prestavljen je bil iz Predvora v Poljane nad Loko. Nadaljevaje svoje poročilo je g. nadzornik povedal, da nekatere šole prav dobro napredujejo; a žalno je omenil, da se to ne zgodi povsod. Priznal je sicer, da krajne razmere, zanikerni šolski sveti, slabo obiskovanje šole marsikje dober vspeh ovirajo, vendar pa je najdel to leto mnogo pomankljivosti pri nekaterih učiteljih samih, kar obzalovaje in le nekako prisiljen grajati mora. Naj se toraj vsaki trudi in prizadeva, spolnovati svoje dolžnosti, da ne pride v kako neprijetnost in škodo. — Kar zadeva šolska poslopja, so nekatera slaba, vlažna. Se ve, da učiteljev za to g. nadzornik ni odgovornih storil; svetoval pa je vendar, naj se vlažna poslopja dobro prevetrujejo. — V oziru vradnih spisov, zapisnikov itd. je bilo nam priporočevano, naj bodo redno in natančno pisani; zlasti v »Tednik« naj se vpisuje edino le to, kar se v šoli resnično tudi uči. — V daljnem govoru bilo nam je priporočevano, naj sker-

bimo po vseh močeh za šolsko disciplino, katere je g. nadzornik marsikje pogrešal. V dosego discipline priporočevano nam je bilo: a) Obnaša učiteljeva, ki naj v šoli ne bo prestrog, pa tudi ne premehek; hodi naj tukaj srednji pot. b) Naj učitelj skerbi, da bo pozornost pri otrocih vedno delavna, t. j. da bodo otroci vedno imeli vsak svoje delo, in učitelj naj se s pogostnimi vprašanji (na katera naj zahteva včasih tudi obče odgovarjanje), prepriča, ali se versijo njegovi ukazi; pri branji n. pr. naj se prepriča, ali otroci tudi to umejo, kar beró. c) Naj vadi otroke razporedjenja (Ordnungsübungen), in ako vse to ne gre rado, d) Naj se učitelj posluži dovoljenih kazni. — Vzel je dalje g. nadzornik v misel tudi novih učnih načertov, ki s prihodnjim letom stopijo v djanjsko rabo; veleva je, naj jih dobro preduhtamo, sestavimo si po njih novi šolski učni red, ki naj se sl. krajn. šolsk. svetu predloži do časa v poterjenje. — Kar zadeva branje, je g. nadzornik omenil, da v nekaterih krajih pretho beró; to naj se zboljša; — otroci naj pri branji nimajo knjige preblizo oči, da si jih ne pokvarijo; naj se pri razlaganju beril privzemajo slovniške obravnave, pri nemških berilih pa naj se učitelj prepričuje, koliko otroci umejo tega, kar so brali. — Glede slovniškega uka nam je bilo priporočano, naj ga nikakor ne zanemarjamo, ker je jako tehten. Zlasti v štirirazrednicah naj se marljivo goji, ker se s tem vklada jezikoslovni temelj srednjim šolam. Bistri se s tem ukom tudi zelo um, ter se sme imenovati »duševna telovadba«. V oziru računstva nam je bilo svetovano, naj skerbimo zlasti za to, da pri tem uku vsa mladina ob enem deluje; vprašanja naj se zastavljajo vselej prej, in potem naj se še le dotični otrok na odgovor pokliče; pri pismenem računstvu naj se dajejo le bolj kratke naloge, a dana števila naj se vselej imenujejo, n. pr. goldinarji, metri, litri itd. Vadijo naj se otroci tudi desetinskih (decimalnih) rajteb. — Glede pisanja opomnjeno nam je bilo zopet, da naj skerbimo, da otroci nimajo ték preblizo oči, in si vida s tem ne pokvarijo. Vpodoblujejo naj se toraj tudi čerke v bolj velikih oblikah. Priporočeno nam je bilo tudi pisanje po taktiranju, kar se v našem okraju tu in tam že tudi versi. — Za narekovanje »diktando« nasvetovano nam je bilo zvoliti predmete, otrokom že znane, ki so jih že prej brali; — da, celo dobro je, da se jim že naprej pove: o tem ali unem se bo pisalo, da se mladina za to vé pripraviti. — O uku zemljepisja priporočano nam je bilo, da moramo pred vsem skerbati za učne pripomočke. Zemeljno oblo, zemljevid Evrope, Avstrije in Kranjske vojvodine **mora** imeti vsaka šola; v višjih oddelkih naj se ravnamo po bralnih knjigah, privzemajo pa naj se tudi druge učne tvarine; zlasti priporočen nam je bil g. Jesenko-vi zemljepis, kakor sploh tudi skerb, da naj si v teh vědah po lastnem trudu in študiranju prisvojujemo višje izobraženje. — Pri zgodovini naj obdelujemo le domačo povestnico. — V zadevah telovadbe nam je g. nadzornik priporočal, naj v to določeno uro rajše razdelimo na 4 četertinke, t. j. na štiri dneve vselej po $\frac{1}{4}$ ure med 2. in 3. učno uro, da si mladina s tem zastane ude nekoliko oživi in okrepcá. Nasvetovana nam je bila o tej priliki novo izdana g. Smid-ova telovadna knjižica. — Konečno nam je g. nadzornik toplo priporočal poučevanje v kmetijstvu, to naj se zgodi v posebnih urah. Dozdaj se poučuje v tem le v 2 šolah našega okraja. To naj se zboljša! Nanznanil je g. nadzornik pri tej priliki, da je slavno ministerstvo dovolilo nagrade za poučevanje o gospodarstvu, in pa tudi pripomoč za stvarne potrebsine. Na vprašanje, za katero šolo se morda želi in prosi kaj podpore, oglasili so se: Stanonik (Šmartno), Cirman (Poljane), Štamcar (Velesovo), Gros (Predoslje) in Kuster (Kranj).

(Konec prih.)

— **Iz Rudolfovega okraja.** Učitelji Rudolfovega okraja so imeli svojo letno konferencijo 22. julija t. l. v lepo okrašeni gimnazijski dvorani z dnevnim redom, kakor je bil v 12. številu na 187. strani »Učitelj. Tovarisa« deloma že naznanjen. Tudi so bili razstavljeni v dvorani učni pripomočki, kakor je bilo pri lanski konferenciji sklenjeno.

Ukljub gerdemu vremenu in nevihti, ki je ponoči in o jutru razsajala, zbrali so se (menda razun 2 učiteljev in 1 učiteljice) vsi učitelji.

Ob $\frac{1}{2}$ 10. prične c. kr. okrajni nadzornik g. profesor A. Derganc zborovanje, pozdravi navzoče, omeni 24. aprila — kot dne veselja za vse avstrijske narode — in ker takrat niso zamogli skupno svoja voščila izreči, naj se zgodi sedaj! in povdarja naj deljujejo vedno po geslu: vse za Boga, cesarja in domovino. Zbrani zapojejo cesarsko himno. —

Prestopi se na dnevni red. Za zapisnikarja se volita učitelja: Kristof in Gostiša; za svojega namestnika pa imenuje predsednik nadučitelja Jerše-ta.

Potem g. predsednik poroča o 1. točki »o šolskem poduku z higienijnega stališča. Omenja kaj zdravju in krepkemu telesu koristi; koliki upljiv ima čisti zrak na kri in toraj na razvitek telesni, toraj treba s pridnim zračanjem skerbeti za čisti zrak v šolskih sobah, dokazuje škodljivost železnih peči, kaže, kake bi imele biti šolske klopi itd.

Točke pedagogičnega zapopadka obravnava več gospodov. Nadučitelj Koncilijski — poročevalec o 1. točki »metodična obravnava kake berilne vaje iz drugega Berila« — izbere si 153. berilo »Rudolf Habsburški«, ter ga z učenci Sraz., čveterorazr. novomeske deške lj. šole praktično kaj dobro obravnava. — Naj prvo učencem berilo razloži, jim kratko pove okolščine tistega časa, in vzroke, zakaj je bil za nemšk. cesarja izvoljen itd.; potem vajo pravilno prečita, razlaga od stavka do stavka zaumene besedi, pusti učencem brati, najprvo posamezne odstavke, — potem celo berilo, brano na pamet povedati — in slednjič stavek za stavkom slovnično obravnava.

O drugi točki »telovadba v šolski sobi« poroča F. Kaliger, ter kaže z učenci praktično, kako naj se v šolski sobi telovadi; 3. točko »številjenje v 1. razredu« obravnava učiteljica A. Klančar z učenci 1. razreda. O 3. točki »kako naj se postopa pri pisalno-bralnem poduku« poroča Burnik teoretično ter navaja nekaj pravil iz lastne skušnje.

Ker je bilo že $\frac{1}{2}$ 1. ure, toraj nemogoče vse točke doveršiti, — odloži predsednik zborovanje do $\frac{1}{2}$ 3. Okoli 3. ure se zborovanje zopet prične. Predsednik poroča o tem, kar je pomanjkljivega zapazil pri obiskovanj šol, ter pravi, da je njegovo delovanje najbolj na to obremeneno bilo, da šolam preskerbi potrebnih in zapovedanih učnih pripomočkov in pa šolske verte; bere teze o posameznih predmetih, o katerih se je mnogo besedovalo, zlasti o telovadbi v šolski sobi, kot zdravju škodljivi, zavoljo prahu.*)

O točki »kako naj šola zabrani prezgodno popačenost mladine, in kaj mora učitelj sploh storiti, da vspešno vzgoja« poroča Bartelj; — o točki »katera sredstva naj bodo učitelju v porabo, da vzbudi pri učencih ljubazen do čitanja« pa Burnik.

G. predsednik prečita došle ukaze; govori o razstavljenih učnih pripomočkih in kako jih rabiti.

Račun bukvarničnega odseka se pregleda, ter razun enega, ki volitve ne sprejme, ostanejo prejšnji udje.

*) Škoda čas tratiti s besedovanjem o tvarini, ki je postavno zapovedana. (Res da! Vr.)

O točki »nasveti« se je zopet mnogo govorilo in besedovalo, in vendar nič stalnega sklenilo.

V odbor za pripravo obravnavnega gradiva prihoduje okrajne skupščine so bili zopet večidel stari enoglasno izvoljeni.

Koncem se je še posvetovalo o sestavi učnega načerta za poduk v kmetijstvu ter sklenilo, da naj bode poduk le praktičen pri šolah, ki imajo šolske verte; teorija sama, **le malo hasne.**

Po doveršeni obravnavi se zahvali učitelj Burnik c. kr. nadzorniku za modro voditev konferencije, nadzornik pa c. kr. okraj. glavarju, za čast, katero je skazal s tem, da je bil ves čas pri zborovanji pričujoč, ter sklene govor s trikratnim živijo na presvitlega cesarja. Zapoje se še cesarska himna, — in zborovanje je bilo končano okoli 6. ure.

Obravnave so se veršile večji del v slovenskem jeziku.

(Dost. vred.) Kjer učitelji nadzorniku, oziroma predsedniku, zaupajo, vdeležje se živahno debat, morda včasih tudi ktera pade, ki je odveč, a kaj zato! Misli se spoznajo in to je pglavritno; da pa tam, kjer se učitelji z iglami zbadajo in kjer se jim z disciplinarno preiskavo morda razad kakšnega formalnega pogreška žuga, ni debate, niti razgovorov, razume se samo ob sebi. — Ako se pa preveč reči stavi na dnevni red, ne more se ne jedna reč temeljito obravnavati. Na dnevnem redu so bile zelo važne točke, recimo: »Kako naj se postopa pri pisalno-bralnem poduku; kako šola zabrani . . . mladine« i. dr. Uže te dve točki daste povoda za razgovor dovolj in dovolj, ako ji hočemo količkaj bolj temeljito razpravljati. Kar pa se tiče poduka v kmetijstvu bi bilo po naših mislih naj krajša pot ta, da bi učenci imeli v posebni knjižici to, kar je teksta na »Hartingerjevih« kmetijskih tablah. »Hartingerjeve table« bi bile veliko bolj praktične, ko bi bile slike na njih nekaj večje; a te se ne dajo tako lahko popraviti; branje pa je tako, da ga le bistrovidni otroci iz klopi morejo brati, pa še ti se utrudijo dolgo in vztrajno gledati na jedno in isto stvar. A kako praktično bi bilo, ko bi spreten učitelj 1 tablo, recimo po 2 ali več tednov razlagal, potem pa drugo zopet v šolo prinesel in razkazoval. Imamo marsikaj, ali pomagati si ne znamo.

— **Iz Krškega.** 4. avgusta smo imeli tukaj uradno okrajno učiteljsko skupščino pod predsedništvom okrajnega šolskega nadzornika g. prof. Wurner-ja. Zbralo se je bilo vse učiteljstvo tega velikega okraja; izostal je 1 pom. učitelj in 1 učiteljica. Zapisateljica sta bila: učitelj Gross in učiteljica Marolt, namestnik predsedniku je bil g. ravnatelj Lapajne. Zborovanje je pričel omenjeni predsednik s tem, da je poudarjal važnost nove meščanske šole in dolžnost ljudskih šol v okraju, katere naj bi svoje učence že radi tega temeljito izobraževale, da morejo prestopiti v omenjeno novo šolo, katera dobro izobražuje za praktično življenje in pripravlja dečke ob enem za vstop na učiteljsiše. Razpravljal je g. prof. mnogo stvari, zlasti razne nedostatke, katere je opazil pri nadzorovanji. S šolskim obiskovanjem ni bil zadovoljen, kajti od lanskega leta so izkazali učitelji nekoliko manjša števila šole obiskajočih. Priporočal jim je natančen red pri uradnih spisih in knjigah, gojitev domoljubja, popevanja cesarske pesmi, postavljenje cesarske slike na odlično mesto v šoli, boljše disciplino itd. Pri drugi točki so se naznanjali ukazi, izišli v minolem šolskem letu, poudarjale in priporočale se je natančno izvrševanje novih učnih postopkov (Lehrginge) in razpravljal se je potem najnovejši ukaz o sestavljenji statističnih dat v bo-

dočem šolskem letu. — Pri tretji točki je bil razgovor o šolskih knjigah za bodoče šolsko leto. Poleg sedanjih knjig se je sklenilo vpeljati še novo začelnico Miklošičevo za (slovenske), in Žumer - Razingarjev abecednik (za tako zvane slovensko-nemške šole), poslednji, kedar bode potrjen. Predlog, da bi se učitelji po Kopsčičevih risarskih predlogih ravnali, in da bi se v ta namen odobrenja za-nje prosilo — ni obveljal. — Pri četrti točki je govoril ravnatelj meščanske šole, g. Lapajne, o risanji, zlasti o tem, kako naj učitelj na srednji stopinji zapušta stigmografično risanje in prestopa na prosto risanje. (Njegov govor priobčujemo). Peta točka je bila fizika, zlasti metodično razlaganje tega predmeta, in še posebej eksperimentiranje z magnetom. O tem so govorili: učitelj meščanske šole v Krškem, g. Vidmar; učitelj v Radečah, g. Šest, in sam gosp. nadzornik. Vsi trije so jedernato govorili, posebno pa sta se odlikovala govora strokonjakov, gg. Wurnerja in Vidmarja; prvi je poleg mnogih dobrih navodov razkazoval nov in ne drag eksperiment z magnetično iglo, kateri v navadnih šolskih knjigah ni omenjen. Šesta točka: pogovor o sestavi ustrahovalnih pravil za vse šole v okraju, je izostal, ker je g. predsednikov predlog, da se njegova pravila in po g. Lapajnu predložena ustrahovalna pravila narodne šole »ljutomerske« izročé stalnemu odboru v pretres. Pri sedmi točki je poročal g. Gašperin o stanju okrajne učiteljske knjižnice.

V novi odbor za upravo knjižnice so bili voljeni gg.: Lapajne (načelnik), Sajé (namestnik), gospod. Gusl, Vidmar in Gašperin; v stalni odbor pa gg.: Abram, Gerčar, Lapajne in Lunder. Predlogov se ni nič razpravljalo, kajti g. predsednik je želel, da se še edini predlog g. Lundra ne čita, kar mu je obveljalo. Zborovanje je trajalo od 9. do 1/2 3. popoldne; posebne živahnosti ni bilo; debat zanimivih ni bilo skoro nikakoršnih, govorilo se je največ nemški, le malo slovenski. Nekoliko časa je bil pri skupščini navzoč tudi g. okrajni glavar Schönwetter. Po zborovanju je slo učiteljstvo na vrt Gregoričev obedvat, po obedu so šli še nekateri v šolo k g. Lapajnu, od koder so se pa kmalu razšli v svoje oddaljene domače kraje z željo, da bi se drugo leto zdravi zopet sšli.

— **Pri sv. Miklavžu v ljutomerskih goricah,** dné 17. avgusta l. l. Okrajno ormuško učiteljsko društvo imelo je 7. t. m. tukaj svojo mesečno zborovanje. Udeležilo se je, kakor smo se nadejali, precejšno število udov. Po kratkem pozdravu prvosednika in po opravljenih navadnih opravilih in drugih dopisih nasledoval je obsiren govor prvosednika o »Titu« s posebnim ozirom na razrušenje mesta Jeruzalema, iz katerega glavne točke posnamemo.

Tit je bil rojen l. 41 p. Kr. v Rimu. Njegov oče Vespazijan bil je vojskovodja, in od leta 69 do 79 rimski cesar. Njegov sin Tit odgojeval se je na cesarskem dvoru s cesarevičem Britanikom, polubratom najkrutejšega zatiralca kristjanov, cesarja Nerona. Tit nadarjen s preobilnimi duševnimi in telesnimi dani, bil je kmalu in sicer glasovit tribun (zagovornik); postal je ljubljenec Rimljanov. Oženil se je bil dvakrat; prva žena je kmalu umrla, a drugo, ker mu je le eno hčer porodila, pa je spodil. Postal je zakladnik (quaestor) in je leta 67 svojega očeta Vespazijana spremljal kot legat (poslanec) na židovsko bojišče, na zadnji kaznovalni sod, katerega je maščevalno božjanstvo nad izvoljenim ljudstvom sklenilo in pripustilo. S svojo neustrašeno pogumostjo je veliko pripomogel k zdatnemu koncu vstaje v Siriji, Galileji, Judeji, Samariji in Pereji. Ljudstva so bila podjarmljena, mnogo tisoč židov ubitih, mesta in trdnjave razrušene, dežele pustošene. Zdaj prepusti Vespazijan, za rimskega cesarja izvoljen, 29 let staremu Titu povelje nad rimske vojaške čete, s katerimi ta o velikonočnih praznikih l. 70 Jeruzalem obkoli. Mesto se ga silno brani

in sovražne napade pogumno odbija, pa nazadnje so jele moči pešati; največji sovražnik, glad, bil je v sredi mesta. Kar svet stoji, nij bilo tolike stiske, kakor tačas v Jeruzalemu. Glad je bil tolik, da so matere svoje otroke morale in jedle. Čez 1 milijon ljudi je glad in meč pokončal. In ko je 2. septembra l. 70 solnce izhajalo, sijalo je le nad razvalinami nekdanjega preimenitega mesta Jeruzalem. In tako je zginul stari Jeruzalem iz površja zemlje in z njim samostalnost židovska. — Za tem je praktično obravnaval J. Kosi slovnico na podlagi »drugega berila«. Ker je bilo že zelo na času, omenjal je le na kratko dele stavkove. Po sklepu društva pride v prihodnje pri vsakem zborovanju najmanj en praktičen govor na dnevni red. Prvosednik zahvalivši, zlasti daljnim udom, za udeležitev, zaključi 2 uri trajajoče zborovanje. Prihodnja seja bode 6. novembra t. l. v Ormuži.

— **Iz seje c. k. dež. šl. sveta** dne 17. julija 1879. Z ozirom na določbe §§. 38 in 39 postave dné 9. sušca (d. z. št. 13) razdelé se učiteljske plače po vseh javnih ljudskih šolah na Kranjskem, izvzemši glavno mesto Ljubljansko, v štir verste, to se naznani c. k. okrajnim šolskim svetom in kranjskemu deželnemu odboru. — Kar se tiče učiteljskih plač iz normalnega šolskega zavoda za l. 1880, ima se napraviti, glede na imenovano razverstenje, predštev, tudi so se stavili deželnemu odboru predlogi zarad tega, da vzame v predštev normalnega šolskega zavoda troške za potovanje in preselovanje učiteljev, potem tudi subvencijo ali pripomoč, katera se bode dajala l. 1880 oziroma tudi 1881 za šolske zgrade.

Poročilo dež. nadzornika dr. Gnada o nadzorovanji višje gimnazije in višje realke v Ljubljani in realne gimnazije v Kranji se je vzelo na znanje in se bode predložilo slavnemu ministerstvu.

Poročilo ravnateljstva c. k. gimnazije v Kranji, ki se tiče učiteljev, ko se gimnazija tam leto za letom opušča, se bode predložilo ministerstvu, ob enem se bodo v tej reči predlogi na višje mesto oddali.

Na podlagi poročila c. k. okrajnega šolskega sveta ima se predložiti prošnja pomožnega učitelja za napravo učiteljskega izpita; isto tako tudi prošnja učiteljice za učiteljski izpit.

Po sporočilu c. k. okrajnega šolskega sveta se privoli dvema učiteljema, da menjata za službe.

Po predlogu učiteljstva na c. k. m. učiteljišču odtegne se gojencu štipendija zarad slabega šolskega obiskovanja.

Razreševale so se prošnje za denarno pripomoč in nagrado.

— **Občni zbor vdovskega učiteljskega društva** bode v četrtek 25. t. m. (septembra). Ob 8. uri zjutraj bode sv. maša v mestni farni cerkvi pri sv. Jakobu. Ob 9. se prične zborovanje. Na dnevnem redu so stvari pri občnih zborih navadne. Nagovor predsednikov; poročilo blagajnikovo (račun imajo uže društveniki v rokah) in tajnikovo; volitve in posamezni nasveti.

Za vdovskim društvom pride na versto slov. učit. društvo. Razen navadnih stvari bode tudi razgovor o drugem slovenskem berilu in slovnici. — Namera društva je morda sploh znana; c. k. deželna vlada je 11. oktobra 1874 društvo poterdila, delamo javno; kdor hoče k nam pristopiti nam je ljub, a dati mu ne moremo drugega, nego tega, kar sami imamo: dela in truda; vendar priliko vam ponujamo, da dejansko pokazete svojo rodoljubje, za domovino peti in navduševati se tam, kjer kipi mladeniška vneza, ni stvar posebne vrednosti, ogenj domoljubja mora napeljevati se tje, kjer dobrodejno greje in toploto razširja; društva, slov. učit. društva, vam ni treba daleč iskati, ker ga imate med

sabo. — Ko mine zborovanje slov. učit. društva, pride na versto še »Narodna šola«, društvo, komur je namen: materijalno podpirati slovensko ljudsko šolstvo. Društvo to je od 1. 1872 dné 18. oktobra in »pospešuje sploh po »svojih močeh vse, kar je na prid slovenskemu ljudskemu šolstvu«. Kdor more ali utegne naj se vdeleži zborovanja, več ko ima društvo udov, lože doseza svoj namen.

Razpisi učiteljskih služeb.

Na Kranjskem. V šl. okraju ljubljanske okolice se v stalno umeščenje razpisujejo: 1) Učiteljska služba na Irazredni šoli v Preserji, l. p. 500 gl. in stanovanje. 2) Na Irazredni šoli na Kopanji, l. p. 450 gl. in stanovanje. 3) Službe drugega učitelja na ljudskih šolah pri D. M. v Polji, v Šmariji, na Studencu, v Borovnici in v Šent-Vidu po 400 gl. letne plače. 4) 3. učiteljska služba na 4razredni ljudski šoli na Verhniki l. p. 500 gl. in 4. učiteljska služba na isti šoli s 400 gl. Oddajete se tudi učiteljski službi na Irazrednicah pri sv. Kocijanu (450 gl. in stanovanje) in pri sv. Jakobu na Savi (400 gl. in stanovanje) stalno ali tudi provizorno. Prošnje **do 6. septembra** pri c. k. okrajnem šl. svētu za ljublj. okolico.

V šl. okraji Kranjskem: Na štirirazredni ljudski šoli v Trziču je nadučiteljska služba z letno plačo 600 gl. in 1 učiteljska služba z 400 gl. spraznjena. Prošnje s spricali obložene **do 7. septembra** 1879 pri c. kr. okrajnem šl. svētu v Kranji.

V šl. okraji Černomeljskem. Razpis c. k. okraj. šl. svéta dné 17. julija št. 217 za umeščenje učiteljskih služeb (cf. Učit. Tov. v 15. l. št. 240) se sedaj vsled §§. 38. i 39. postave 9. sušca t. l. (1879) št. 13 dež. zakon. razveljavi in mesto njega velja ta-le razpis. 1) 4. učiteljska služba na 4razredni deski šoli v Černomlji, l. p. 400 gl. 2) Učiteljska služba na novi Irazredni lj. šoli v Dražici, l. p. 400 gl. in stanovanje. 3) 4. učit. služba na 4razrednici v Metliki, l. p. 400 gl. 4) Učit. služba na Irazrednici na Verhu, kjer je sedaj pomožni učitelj, l. p. 450 gl. in stanovanje. 5) Na 2razrednici v Dragatušu, kjer je sedaj pomm. učitelj, 2. učiteljska služba, l. p. 400 gl. Službe se oddajajo stalno, eventualno tudi provizorno. Obrok **do 20. septembra** 1879 pri c. k. okraj. šl. svētu v Černomlji.

Premembe pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. Gdč. Berta Heinricher iz Celovca na žensko vadnico v Ljubljano. G. Martin Gerčar v Mirni stalno umeščen. G. Jakob Koželj iz Čermošnic v zgornji Tuhinj in Luka Knifc iz Teržica v Preddvor.

Listnica vredništva. G. A. G. Vran. Oboje spisov prejeli. Vgajata nam. Ali tako hitro ne moremo z njima na dan. — G. T. P. v Voj. Pedagog. pogovori prihodnjič; sedaj manjka prostora. Več gg. dopisnikom. Hvala za prijazni trud! Dobro došlo!

In der **Rud. Millitz'schen** Buchdruckerei sind folgende Blanquetten zu haben:

Verzeichniss jener Schüler, für welche um Entlassung aus der Alltagschule und um Uebertragung in die Wiederholungsschule angesucht wurde, à Buch 60 kr.

Qualifications-Blanquetten, à Buch 60 kr.